Euroopan unionin neuvosto

Bryssel, 19. marraskuuta 2026
(OR. en)

15597/26

JEUN 249
HYBRID 137
DISINFO 92
AUDIO 133
EDUC 446
AG 182
JAI 1407
FREMP 346
SOC 731
TELECOM 541
COMPET 1329
DIGIT 296

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Asia:	Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätelmät nuorten vaikutusmahdollisuuksien lisäämisestä kehittyvässä informaatioympäristössä

Valtuuskunnille toimitetaan liitteenä asiakohdassa mainitut neuvoston (koulutus, nuoriso, kulttuuri ja urheilu) istunnossaan 19. marraskuuta 2026 hyväksymät päätelmät.

LIITE

Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden
hallitusten edustajien päätelmät
nuorten vaikutusmahdollisuuksien lisäämisestä kehittyvässä informaatioympäristössä

NEUVOSTO JA NEUVOSTOSSA KOKOONTUNEET JÄSENVALTIOIDEN HALLITUSTEN EDUSTAJAT, jotka

PALAUTTAVAT MIELEEN SEURAAVAA:

1. Päätöslauselmassa Euroopan unionin nuorisostrategiasta 2019–2027, mukaan lukien liite 1 (Nuorisoasioita koskeva EU:n vuoropuhelu) ja liite 3 (Eurooppalaiset nuorisotavoitteet)[1], edistetään nuorten laajempaa osallistumista päätöksentekoprosesseihin. Siinä korostetaan, että on tärkeää saada mukaan taustaltaan erilaisia nuoria. Sen kolmen keskeisen pilarin – osallistuminen, yhteyksien luominen ja vaikutusmahdollisuuksien parantaminen – avulla korostetaan, että on tärkeää voida osallistua mielekkäällä tavalla, edistää keskinäistä ymmärtämystä ja antaa nuorille Euroopassa tarvittavat taidot ja mahdollisuudet, jotta he voivat aktiivisesti edistää häiriönsietokykyistä ja osallistavaa yhteiskuntaa.

2. Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarissa tunnustetaan nuorten oikeudet koulutukseen, yhtäläisiin mahdollisuuksiin ja suojeluun syrjinnältä sekä tuetaan sellaisten osallistavien ja häiriönsietokykyisten yhteisöjen luomista, joissa nuoret ovat aktiivisia toimijoita ja taloudellisesti ja sosiaalisesti turvattuja.

---

[1] Euroopan unionin neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätöslauselma nuorisoalan eurooppalaisen yhteistyön puitteista: Euroopan unionin nuorisostrategia 2019–2027, EUVL C 456, 18.12.2018, s. 1, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=celex%3A42018Y1218%2801%29.

PALAUTTAVAT MIELEEN SEURAAVISSA ASIAKIRJOISSA ESITETYN POLIITTISEN JA OIKEUDELLISEN TAUSTAN:

3. Eurooppalainen demokratian kilpi[2], jossa esitetään johdonmukainen ja strateginen toimenpidekokonaisuus vahvojen ja selviytymiskykyisten demokratioiden voimaannuttamiseksi, suojelemiseksi ja edistämiseksi kaikkialla EU:ssa, mukaan lukien toimet, joilla parannetaan kansalaisten yhteisiä valmiuksia torjua ulkomaista tiedonmanipulointia ja häirintää sekä disinformaatiota ja vahvistetaan yhteiskunnan selviytymiskykyä koko yhteiskunnan kattavan lähestymistavan avulla.

4. Eurooppalainen Parempi internet lapsille -strategia (BIK+)[3], lasten oikeuksia koskeva EU:n strategia[4] ja siihen liittyvät neuvoston päätelmät[5] sekä verkkokiusaamisen vastainen toimintasuunnitelma[6] ja digipalvelusäädös[7] pyrkivät suojelemaan, voimaannuttamaan ja kunnioittamaan lapsia ja nuoria sekä heidän yksityisyyttään, turvallisuuttaan, mielenterveyttään ja hyvinvointiaan verkossa muun muassa aloitteilla, joiden tavoitteena on lisätä tietoisuutta heidän oikeuksistaan.

---

2 Yhteinen tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle: Eurooppalainen demokratian kilpi: vahvojen ja selviytymiskykyisten demokratioiden voimaannuttaminen, JOIN(2025) 791 final, neuvoston asiakirja 15387/25.

3 Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Lasten ja nuorten digitaalinen vuosikymmen: uusi eurooppalainen Parempi internet lapsille -strategia (BIK+), COM(2022) 212 final, neuvoston asiakirja 9071/22.

4 Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Lasten oikeuksia koskeva EU:n strategia, COM(2021) 142 final, neuvoston asiakirja 7453/21.

5 Neuvoston päätelmät lasten oikeuksia koskevasta EU:n strategiasta (kesäkuu 2022), neuvoston asiakirja 10024/22.

6 Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Verkkokiusaamisen torjumista koskeva toimintasuunnitelma – Vahvalla yhteistyöllä turvallisempi verkkoympäristö COM(2026) 71 final, neuvoston asiakirja 6361/26.

7 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2022/2065, annettu 19 päivänä lokakuuta 2022, digitaalisten palvelujen sisämarkkinoista ja direktiivin 2000/31/EY muuttamisesta (digipalvelusäädös), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj).

5. Euroopan unionin vankka oikeudellinen kehys, johon kuuluvat muun muassa audiovisuaalisia mediapalveluja koskeva direktiivi[8], digipalvelusäädös ja sen alaikäisten suojelua koskevat suuntaviivat[9], eurooppalainen medianvapaussäädös[10], poliittista mainontaa koskeva asetus[11] ja tekoälysäädös[12], tarjoavat tarvittavat mekanismit sen varmistamiseksi, että kaikki digitaalisen ekosysteemin toimijat noudattavat velvoitteita.

---

8 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/13/EU, annettu 10 päivänä maaliskuuta 2010, audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoamista koskevien jäsenvaltioiden tiettyjen lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (audiovisuaalisia mediapalveluja koskeva direktiivi) (EUVL L 95, 15.4.2010, s. 1), ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/1808, annettu 14 päivänä marraskuuta 2018, audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoamista koskevien jäsenvaltioiden tiettyjen lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun direktiivin 2010/13/EU (audiovisuaalisia mediapalveluja koskeva direktiivi) muuttamisesta vaihtuvien markkinarealiteettien vuoksi, EUVL L 303, 28.11.2018, s. 69.

9 Komission tiedonanto – Asetuksen (EU) 2022/2065 28 artiklan 4 kohdan nojalla annetut suuntaviivat toimenpiteille alaikäisten korkeatasoisen yksityisyydensuojan ja turvallisuuden varmistamiseksi verkossa, C(2025) 6826 final, EUVL C, C/2025/5519, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5519/oj.

10 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1083, annettu 11 päivänä huhtikuuta 2024, mediapalvelujen yhteisestä kehyksestä sisämarkkinoilla ja direktiivin 2010/13/EU muuttamisesta (eurooppalainen medianvapaussäädös), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1083/oj.

11 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/900, annettu 13 päivänä maaliskuuta 2024, poliittisen mainonnan avoimuudesta ja kohdentamisesta, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/900/oj.

12 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1689, annettu 13 päivänä kesäkuuta 2024, tekoälyä koskevista yhdenmukaistetuista säännöistä ja asetusten (EY) N:o 300/2008, (EU) N:o 167/2013, (EU) N:o 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 ja (EU) 2019/2144 sekä direktiivien 2014/90/EU, (EU) 2016/797 ja (EU) 2020/1828 muuttamisesta (tekoälysäädös), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj.

KOROSTAVAT SEURAAVAA:

6. Yhä enemmän huolta aiheuttavat muuttuva informaatioympäristö ja tiedon eheyteen kohdistuvat kasvavat haasteet, joilla on laajempi yhteiskunnallinen vaikutus ja joita nuoret tuovat johdonmukaisesti esiin.[13] On tarpeen, että jäsenvaltiot paikallisella, alueellisella ja kansallisella tasolla, Euroopan komissio ja kaikki asiaankuuluvat sidosryhmät toteuttavat koordinoituja toimia sen varmistamiseksi, että nuorilla on valmiudet osallistua aktiivisesti ja mielekkäällä tavalla demokraattiseen toimintaan ja kansalaistoimintaan, mikä vahvistaa oikeudenmukaisen ja selviytymiskykyisen yhteiskunnan perustaa, myös tulevia sukupolvia varten.

TOTEAVAT SEURAAVAA:

7. Yhteiskunnan digitalisaatio on muuttanut perusteellisesti sitä, miten kansalaiset ja erityisesti nuoret osallistuvat julkiseen keskusteluun.

8. Digitaalinen ekosysteemi muuttuu nopeasti, myös tekoälyn ja tekoälyteknologioiden osalta, mikä vaikuttaa paitsi siihen, miten nuoret saavat ja tulkitsevat informaatiota, myös siihen, miten he tuottavat, kuluttavat ja jakavat tietoa.

9. Kaikilla nuorilla on oikeus saada täsmällistä, luotettavaa ja nuorisoystävällistä tietoa. Nuorisojärjestöt[14] ja nuorisotiedotuspalvelut ovat keskeisessä roolissa, kun tuetaan nuoria tämän oikeuden käyttämisessä ja edistetään koko yhteiskuntaa hyödyttävää kriittisen ajattelun ja medialukutaidon kulttuuria.

10. Nuoret kohtaavat merkittäviä uusia mahdollisuuksia ja haasteita, kun he saavat, kuluttavat, tulkitsevat, jakavat ja tuottavat tietoa, ilmaisevat mielipiteensä ja osallistuvat julkiseen ja demokraattiseen keskusteluun.

---

13 Bárta, O., & Moxon, D. (2025). EUYD11 EU Youth Conference in Lublin, Poland (EU:n nuorisodialogin 11. kierros: EU:n nuorisokonferenssi Lublinissa (Puola)). Konferenssiraportti. Zenodo. https://doi.org/10.5281/zenodo.15118224.

14 Näissä päätelmissä nuorisojärjestöillä tarkoitetaan nuorisotyöjärjestöjä ja organisaatioita, jotka työskentelevät pääasiassa nuorten kanssa.

11. Informaatioympäristö tarjoaa mahdollisuuksia kansalaisvaikuttamiseen mutta myös altistaa nuoret harhaanjohtavalle ja polarisoivalle sisällölle. Sen vuoksi on aiheellista vahvistaa nuorten selviytymiskykyä ja tukea heidän aktiivista osallistumistaan laajemman informaatioympäristön muokkaamiseen.

12. Nuorisotiedotusta tukevilla paikallisilla, alueellisilla, kansallisilla ja eurooppalaisilla rakenteilla, kuten kansallisilla nuorisokomiteoilla, nuorisojärjestöillä, ERYICAlla, Eurodeskillä ja Euroopan nuorisoportaalilla, on tärkeä rooli tarkan, luotettavan, nuorisoystävällisen ja helposti saatavilla olevan tiedon antamisessa.

13. Verkkoalustat tarjoavat nuorille tärkeän mekanismin näkemystensä ilmaisemiseen ja yhteydenpitoon muiden samanlaisista asioista kiinnostuneiden kanssa ja auttavat heitä kehittämään sosiaalisia taitoja, itseluottamusta ja yhteisöllisyyttä.[15]

14. Nuoret ovat varhaisesta iästä alkaen yhä alttiimpia verkkokiusaamiselle, verkkohäirinnälle ja muille haitallisen verkkokäyttäytymisen muodoille, kuten verkossa tapahtuvalle väkivaltaan tai vihaan yllyttämiselle, mikä voi vaikuttaa kielteisesti henkilön hyvinvointiin, mielenterveyteen, sosiaaliseen elämään, demokraattiseen osallistumiseen ja digitaaliseen informaatioympäristöön osallistumiseen. Kaikenlaisella verkkoväkivallalla on suhteettoman suuri vaikutus erityisesti tyttöihin ja nuoriin naisiin.[16]

---

15 Komission tiedonanto – Asetuksen (EU) 2022/2065 28 artiklan 4 kohdan nojalla annetut suuntaviivat toimenpiteille alaikäisten korkeatasoisen yksityisyydensuojan ja turvallisuuden varmistamiseksi verkossa, C(2025) 6826 final, EUVL C, C/2025/5519, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5519/oj.

16 Neuvoston päätelmät lasten ja nuorten mielenterveyden edistämisestä ja suojelemisesta digitaalisella aikakaudella (kesäkuu 2025), neuvoston asiakirja 10430/1/25 REV 1.

15. Nuorilla on oltava mahdollisuus kehittää tarvittavia taitoja ja osaamista, mukaan lukien digi-, media- ja tekoälylukutaito, jotta he voivat saada, kuluttaa, tulkita, jakaa ja tuottaa kriittisesti tietoa verkossa. Nämä taidot ja osaaminen ovat siis äärimmäisen tärkeitä, jotta heitä voidaan suojella ja heidän vaikutusmahdollisuuksiaan lisätä informaatioympäristössä.

16. Nuorisotyö, nuorisotyöntekijät, nuorisojärjestöt ja muut asiaankuuluvat asiantuntijat ja sidosryhmät, kuten nuorisotiedotuspalvelut ja Safer Internet -keskukset, ovat tärkeässä roolissa, kun tuetaan informaatioympäristössä nuoria tarvittavien taitojen ja osaamisen hankkimisessa ja heidän oikeuksiensa käyttämisessä.

KOROSTAVAT SEURAAVAA:

17. Koordinoidulla ja järjestelmällisellä ulkomaisella tiedonmanipuloinnilla ja häirinnällä, jota harjoittavat myös tietyt valtion tai sen tukemat toimijat, pyritään heikentämään nuorten luottamusta demokraattisiin instituutioihin, vähentämään sosiaalista yhteenkuuluvuutta sekä aiheuttamaan hämmennystä ja lietsomaan eripuraa yhteiskunnissamme. Ulkomaisen tiedonmanipuloinnin ja häirinnän sekä disinformaation ja väärän tiedon kohdennetussa levittämisessä hyödynnetään haavoittuvuuksia, mikä on merkittävä uhka tiedon eheydelle ja demokratioiden selviytymiskyvylle.

18. Jatkuva altistuminen ulkomaiselle tiedonmanipuloinnille ja häirinnälle sekä disinformaatiolle, väärälle tiedolle ja verkkohäirinnälle voi aiheuttaa erityisesti nuorten keskuudessa ahdistusta, masennusta, heikkoa itsetuntoa, yksinäisyyttä ja muita terveyteen tai käyttäytymiseen liittyviä ongelmia.[17]

---

17 Neuvoston päätelmät lasten ja nuorten mielenterveyden edistämisestä ja suojelemisesta digitaalisella aikakaudella (20. kesäkuuta 2025), neuvoston asiakirja 10430/1/25 REV 1; neuvoston päätelmät naisten ja tyttöjen mielenterveyden vahvistamisesta edistämällä sukupuolten tasa-arvoa (2. joulukuuta 2024), neuvoston asiakirja 16366/24.

19. Tiedon eheyden edistäminen ja turvaaminen parantamalla nuorten kykyä tehdä tietoon perustuvia valintoja ja taitoa navigoida digitaalisessa ekosysteemissä itsenäisesti sekä vahvistamalla heidän kriittistä ajatteluaan ja kansalaistietoisuuttaan antaa nuorille mahdollisuuden käyttää oikeuttaan saada, tuottaa, kuluttaa ja jakaa tietoa.

20. Lisäämällä nuorten luottamusta demokraattisiin instituutioihin kaikilla tasoilla voidaan edistää demokratioiden selviytymiskykyä, vahvistaa solidaarisuutta ja edistää rauhanrakentamista sekä ehkäistä motivaation puutetta, passivoitumista ja politiikasta vieraantumista.

21. Tekoälyn ja tekoälyteknologioiden lisääntyvä käyttö edellyttää suojatoimia ja ihmisen suorittamaa valvontaa. Käyttäjien riittävä tekoälylukutaito on tarpeen, jotta he voivat olla vuorovaikutuksessa tällaisten järjestelmien kanssa ja käyttää niitä eettisesti, kriittisesti, turvallisesti ja avoimesti sekä täysin tietoisina niiden mahdollisista vaikutuksista nuoriin.

OTTAVAT HUOMIOON, ETTÄ

22. Digitaalisella ekosysteemillä on merkittävä vaikutus demokraattisen keskustelun, yleisen mielipiteen ja kansalaisvaikuttamisen muovaamiseen kaikkien Euroopan kansalaisten keskuudessa.

23. Vastuullinen päätöksenteko ja kriittisen ajattelun taidot yhdessä digi-, media- ja tekoälylukutaidon kanssa ovat arvokkaita välineitä disinformaation ja väärän tiedon leviämisen torjunnassa, sillä niiden avulla nuoret voivat arvioida kriittisesti tietolähdettä ja siten välttää väärä tai harhaanjohtava sisältö.

24. Nuorten henkilökohtaista ja sosiaalista kehitystä voidaan edistää kasvattamalla emotionaalisen älykkyyden ymmärtämistä ja oppimista osana virallista, epävirallista ja arkioppimista. Näin autetaan heitä parantamaan emotionaalista sietokykyä, kehittämään empatiakykyä ja luomaan mielekkäitä sosiaalisia suhteita.

25. Monilla nuorilla on edelleen merkityksellisen verkko-osallistumisen esteitä, jotka johtuvat muun muassa sosioekonomisesti epäedullisista lähtökohdista, vammaisuudesta, infrastruktuurin rajallisesta saatavuudesta tai puutteesta sekä riittämättömästä verkko-osaamisesta.

26. Elinikäinen oppiminen on olennaisen tärkeää, jotta kansalaiset, etenkin nuoret, voivat kasvattaa ymmärrystään informaatioympäristöstä ja kehittää taitojaan vastauksena teknologian muutoksiin.

27. Dublinissa 27.–30. syyskuuta 2026 pidetyssä EU:n nuorisokonferenssissa nuoret ehdottivat seuraavanlaisia suosituksia:

1. Luodaan luotettavia tiloja nuorille kansallisen ja EU:n tason vuoropuhelua varten

   EU:n jäsenvaltioiden olisi luotava EU:n nuorisodialogia koskevasta kehyksestä vahvistetut kansalliset toisinnot, jotka ovat paikallisiin nuorisoa koskeviin prioriteetteihin perustuvia ja yhteydessä kansalliseen ja EU:n päätöksentekoon. Tähän olisi sisällyttävä pysyviä, osallistavia ja yhdessä luotuja paikallisia nuorten osallistumistiloja, joilla varmistetaan moninaisten ja aliedustettujen nuorisoryhmien osallistuminen. Kansallisten hallitusten ja kuntien olisi varmistettava kansalaisjärjestöjen kanssa tehtävän yhteistyön avulla mielekäs, esteetön, taloudellisesti tuettu ja kestävä osallistuminen.

2. Otetaan käyttöön informaatiolukutaitoa koskeva kehys

   EU:n olisi otettava käyttöön nuorten, EU:n ja asiaankuuluvien sidosryhmien yhdessä laatima informaatiolukutaitoa koskeva kehys, jolla autetaan nuoria navigoimaan nykypäivän informaatioympäristössä. Kehyksellä olisi tuettava nuoria löytämään ja arvioimaan luotettavia lähteitä, tunnistamaan informaatiossa esiintyviä vinoumia, ymmärtämään, miten sisältö tavoittaa heidät, ja edistämään vastuuvelvollisuutta raportointimekanismeissa. Asiaankuuluvien sidosryhmien olisi jaettava helposti saatavilla oleva ja sovellettava kehys eri kanavien kautta.

3. Perustetaan eurooppalainen laatumerkki avoimille ja todennetuille tietojen toimittajille

   Perustetaan eurooppalainen laatumerkki, joka on todennettuja, luotettavia, avoimia ja vastuullisia tietojen toimittajia koskeva selkeä ja tunnistettava indikaattori. Laatumerkin myöntää riippumaton kolmannen osapuolen laitos, jolla on kansallisia sivutoimistoja. Laatumerkki on turvallisuusväline, jota käytetään media-alustoilla todentamaan niiden noudattamien menetelmien avoimuus muun muassa lähteiden, tekoälyn käytön, rahoituksen ja ilman ihmisen valvontaa suoritettavien automaattisten tekstikorjausten osalta.

4. Asetetaan nuorten etu keskeiseen asemaan digitaalisten alustojen suunnittelussa

   EU:n olisi varmistettava, että digitaaliset alustat ovat käyttäjävetoisia eivätkä voittoa tavoittelevia. Nuorille näytettävän sisällön on oltava läpinäkyvämpää, jotta he voivat ymmärtää, mistä sisältö on peräisin ja tehdä tietoon perustuvia valintoja (esim. lähteitä yksilöivien sisäänrakennettujen kenttien avulla). Tarvitaan parempia välineitä loputtoman näytön vierityksen kaltaisten ominaisuuksien käsittelemiseksi. Näiden välineiden on oltava alustoilla sisäänrakennettuja. Digitaalisten alustojen on edistettävä nuortenosallistumismahdollisuuksia verkkoympäristöjen ulkopuolella.

5. Vähennetään polarisaatiota verkkoalustojen algoritmeja koskevilla säännöksillä

   EU:n olisi digipalvelusäädöksen kaltaisen nykyisen politiikan pohjalta torjuttava suosittelualgoritmeja ja niiden luokittelujärjestelmiä sensuroimatta itse sisältöä. Nämä algoritmit ja luokittelujärjestelmät priorisoivat eripuraa lietsovaa sisältöä käyttäjien osallistumisen maksimoimiseksi. Lisäksi kaikkien alustojen olisi tarjottava käyttäjille helpommin saatavilla oleva tapa muokata algoritmiensa toimintatapaa sekä taattava avoimuus siitä, mitä tietoja on kerätty.

Suosituksissa ei aseteta nuorisopolitiikoille muodollisia vaatimuksia asianmukaisilla tasoilla. Ne voivat kuitenkin toimia inspiraation lähteenä jäsenvaltioille ja Euroopan unionin toimielimille.

KEHOTTAVAT JÄSENVALTIOITA

28. Harkitsemaan strategisen lähestymistavan kehittämistä asiaankuuluvilla politiikan aloilla paikallisella, alueellisella ja kansallisella tasolla, jotta voidaan vastata informaatioympäristön aiheuttamiin keskeisiin monitahoisiin haasteisiin ja edistää edelleen nuorisoasioiden valtavirtaistamista muun muassa ottamalla nuoret mielekkäällä tavalla mukaan tällaisen lähestymistavan valmisteluun, suunnitteluun, täytäntöönpanoon, seurantaan ja arviointiin.

29. Edistämään EU:n nuorisodialogia tärkeänä mekanismina, jolla nuoria kuullaan järjestelmällisesti muun muassa heidän vuorovaikutuksestaan informaatioympäristön kanssa, ja hyödyntämään heidän panostaan ja suosituksiaan asiaankuuluvien päätöksentekoprosessien ja politiikan kehittämisessä.

30. Tunnustamaan nuorten ainutlaatuinen rooli vertaisohjaajina ja lähettiläinä, jotka voivat saavuttaa ikätoverinsa ja vaikuttaa heihin virallisen, epävirallisen ja arkioppimisen ulkopuolella, sekä monien nuorten rooli sukupolvien välisessä oppimisessa, ja tuetaan niitä.

31. Tukemaan ja avustamaan kouluttajia, nuorisotyöntekijöitä ja nuorisojärjestöjä yhteistyössä muiden asiaankuuluvien asiantuntijoiden, perheiden ja sidosryhmien kanssa sellaisten menetelmien ja välineiden kehittämisessä, joilla vahvistetaan nuorten kykyä torjua disinformaatiota, väärää tietoa ja verkossa tapahtuvaa manipulointia, jotta lisätään heidän vaikutusmahdollisuuksiaan ja autetaan heitä tekemään tietoon perustuvia ja vastuullisia päätöksiä[18].

---

18 Euroopan komissio: koulutuksen, nuorisoasioiden, urheilun ja kulttuurin pääosasto, *Ohjeet opettajille ja kasvattajille disinformaation torjumisesta ja digilukutaidon edistämisestä koulutuksen avulla – Päivitetty versio*, Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2026, https://data.europa.eu/doi/10.2766/5220136.

32. Tehostamaan toimia sen varmistamiseksi, että nuoret ymmärtävät oikeutensa informaatioympäristössä nuorisotiedotusta tukevien paikallisten, alueellisten, kansallisten ja eurooppalaisten rakenteiden, kuten kansallisten nuorisokomiteoiden, nuorisojärjestöjen, ERYICAn, Eurodeskin ja Euroopan nuorisoportaalin, avulla.

33. Kannustamaan ja helpottamaan vuoropuhelua nuorten, koulutuksen tarjoajien, nuorisotyöntekijöiden, nuorisojärjestöjen, vanhempien, perheiden, hoitajien, laillisten huoltajien ja laajemman kansalaisyhteiskunnan välillä informaatioympäristön tuomien mahdollisuuksien ja haasteiden käsittelemiseksi.

34. Edistämään elinikäisen oppimisen lähestymistapaa, jotta kaikenikäiset kansalaiset voivat kehittää taitojaan ja osaamistaan kehittyvää informaatioympäristöä silmällä pitäen.

35. Hyödyntämään tarvittaessa täysimääräisesti olemassa olevia EU:n varoja, yhteistyövälineitä ja ohjelmia kehittyvän informaatioympäristön taitoihin ja osaamiseen liittyvän kehityksen, aloitteiden ja lähestymistapojen tukemiseksi.

KEHOTTAVAT JÄSENVALTIOITA JA EUROOPAN KOMISSIOTA
TOISSIJAISUUSPERIAATTEEN MUKAISESTI JA TOIMIVALTANSA PUITTEISSA

36. Jatkamaan näkemysten ja näyttöön perustuvan tiedon vaihtoa, helpottamaan yhteistyötä ja jakamaan parhaita käytäntöjä poliittisista ja oikeudellisista sitoumuksista, joilla pyritään torjumaan väärän tiedon ja disinformaation leviämistä sekä ulkomaista tiedonmanipulointia ja häirintää ja vahvistamaan demokratioiden selviytymiskykyä kaikissa ikäryhmissä, erityisesti nuorten keskuudessa ja haavoittuvat väestöryhmät mukaan lukien.

37. Parantamaan tietämystä ja yleistä tietoisuutta ulkomaisen tiedonmanipuloinnin ja häirinnän sekä disinformaation ja väärän tiedon prosesseista esimerkiksi monialaisen tutkimuksen, informaation käyttöä koskevien tietojen kokoamisen ja tiedotustoimien avulla. Tässä yhteydessä voitaisiin hyödyntää olemassa olevia rakenteita ja myös muiden kuin institutionaalisten sidosryhmien, kuten eurooppalaisen digitaalisen median seurantafoorumin (EDMO)[19] ja faktantarkistajien eurooppalaisen verkoston, asiantuntemusta.

38. Edistämään ja kehittämään edelleen kriittistä ajattelua, digitaalista lukutaitoa ja medialukutaitoa koskevia aloitteita sekä tietämystä kyberhygieniasta[20] ja muista asiaankuuluvista taidoista ja osaamisesta, joita nuoret, nuorisotyöntekijät ja muut sidosryhmät tarvitsevat voidakseen osallistua aktiivisesti kehittyvään informaatioympäristöön.

---

19 https://edmo.eu/

20 Termillä ”digitaalinen hygienia” tarkoitetaan digitaalisen ja muun kuin digitaalisen toiminnan tervettä tasapainoa jokapäiväisessä elämässä, ja siinä keskitytään pääasiassa käyttäytymismalleihin, kuten ruutuajan vähentämiseen ja tehokkaaseen hallintaan sekä verkkoturvallisuuden parantamiseen. Neuvoston päätelmät lasten ja nuorten mielenterveyden edistämisestä ja suojelemisesta digitaalisella aikakaudella (kesäkuu 2025), neuvoston asiakirja 10430/1/25 REV 1.

39. Edistämään ja kehittämään edelleen nuorten, nuorisotyöntekijöiden ja muiden sidosryhmien keskuudessa tekoälylukutaitoa digitaalisen lukutaidon ja medialukutaidon olennaisena osana sekä tukemaan tekoälylukutaitoa koskevien menetelmien kehittämistä yhdessä nuorten kanssa ja heitä varten.

40. Edistämään opettajille ja kasvattajille suunnattujen, disinformaation torjuntaa koulutuksen avulla koskevien vuoden 2026 päivitettyjen ohjeiden[21] sekä EU:n ja OECD:n tekoälylukutaitoa perus- ja keskiasteen koulutuksessa koskevan kehyksen[22] täytäntöönpanoa.

41. Antamaan nuorille tukea nuorisojärjestöjen sekä muiden merkityksellisten nuorten osallistumistapojen kautta, kun pyritään edistämään Euroopan unionin arvoja ja demokratiaa sekä tarvittaessa kansallisia nuorisokomiteoita, jotta he voivat osallistua aktiivisesti elämäänsä vaikuttavien politiikkojen suunnitteluun, täytäntöönpanoon ja arviointiin. Lisäksi mahdollistamaan enemmän nuorisovetoisia aloitteita, joilla edistetään Euroopan unionin arvoja, solidaarisuutta, sukupolvien välistä oikeudenmukaisuutta, aktiivista kansalaisuutta ja demokratioiden selviytymiskykyä.

42. Tukemaan nuorisotyötä, nuorisotyöntekijöitä, nuorisojärjestöjä ja nuorisotiedotuspalveluja sekä muita asiaankuuluvia asiantuntijoita ja sidosryhmiä, kuten Safer Internet -keskuksia, niiden toimiessa tiedon ja tuen tarjoajina nuorille ja antamaan niille mahdollisuus levittää laadukasta, nuorisoystävällistä ja helposti saatavilla olevaa tietoa, jotta nuoret saavat tarvittavat taidot nykyaikaisessa informaatioympäristössä navigoimiseen.

---

21 Euroopan komissio: koulutuksen, nuorisoasioiden, urheilun ja kulttuurin pääosasto, *Ohjeet opettajille ja kasvattajille disinformaation torjumisesta ja digilukutaidon edistämisestä koulutuksen avulla – Päivitetty versio*, Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2026, https://data.europa.eu/doi/10.2766/5220136.

22 OECD ja Euroopan unioni (2026). Oppijoiden vaikutusmahdollisuuksien lisääminen tekoälyn aikakaudella: tekoälylukutaidon puitekehys perusopetuksen ja toisen asteen oppilaita varten. OECD Publishing, Paris. https://doi.org/10.1787/65cd27d4-en.

43. Hyödyntämään Erasmus+-ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen sekä muiden asiaankuuluvien EU:n ohjelmien, kuten Luova Eurooppa -ohjelman, kansalaisten, tasa-arvon, perusoikeuksien ja arvojen ohjelman sekä Digitaalinen Eurooppa -ohjelman, tarjoamia mahdollisuuksia tukea sellaisia hankkeita, joilla pyritään vahvistamaan nuorten digi- ja medialukutaitoa ja kehittämään aloitteita disinformaation torjumiseksi.

PYYTÄVÄT EUROOPAN KOMISSIOTA TOISSIJAISUUSPERIAATTEEN MUKAISESTI

44. Helpottamaan olemassa olevien verkostojen, rakenteiden ja foorumien[23] kautta jäsenvaltioiden ja kaikkien asiaankuuluvien sidosryhmien välistä jatkuvaa vaihtoa parhaista käytännöistä, tutkimuksesta ja näytöstä, jotka koskevat nuorten kykyä torjua ulkomaista tiedonmanipulointia ja häirintää sekä disinformaatiota ja väärää tietoa.

45. Edistämään kaikkien asiaankuuluvien sidosryhmien välistä yhteistyötä ja tietämyksen jakamista nuorten vaikutusmahdollisuuksien lisäämisestä, jotta he voivat navigoida informaatioympäristössä turvallisesti.

46. Luomaan uusia mahdollisuuksia hyödyntää, laajentaa ja vahvistaa edelleen nuorisotestiä lainsäädäntö- ja päätöksentekoprosesseissa sekä lisäämään sen avoimuutta.

---

23 Esimerkiksi Euroopan komission medialukutaitoa käsittelevä asiantuntijaryhmä.

47. Helpottamaan edelleen nuorten ja komission jäsenten välisiä mielekkäitä nuorisopoliittisia vuoropuheluja eurooppalaisen demokratian kilven täytäntöönpanosta ja kaikista yhteiskuntiemme digitalisaatioon liittyvistä politiikanaloista sekä vahvistamaan ja kehittämään edelleen EU:n nuorisodialogia keskeisenä mekanismina nuorten järjestelmälliselle osallistumiselle päätöksentekoon EU:n tasolla ja vahvistamaan EU:n lasten osallistumisfoorumia.

48. Kannustamaan ja tukemaan parhaiden käytäntöjen vaihtoa yhteisöjen luomisesta, digi-, media- ja tekoälylukutaitoa koskevista aloitteista ja demokratioiden selviytymiskyvystä olemassa olevien verkostojen, rakenteiden ja alustojen kautta.